

1 FKE-DL, semestr 1, 2018/19
Algebra liniowa z geometrią analityczną
Zestaw zadań dodatkowych do samodzielnej pracy
Część 2. Macierze

1. Wykonać działania

a) $\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} + 2 \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 4 \end{bmatrix} =$

b) $3 \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -1 \end{bmatrix} =$

c) $\begin{bmatrix} 3 & -4 & 5 \\ 2 & -3 & 1 \\ 3 & -5 & -1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 3 & 29 \\ 2 & 18 \\ 0 & -3 \end{bmatrix} =$

d) $\begin{bmatrix} 1 & 5 & 3 \\ 2 & -3 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 2 & -3 & 5 \\ -1 & 4 & -2 \\ 3 & -1 & 1 \end{bmatrix} =$

e) $\begin{bmatrix} 3 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & -2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 1 & 3 \\ 2 & -2 \end{bmatrix} =$

f) $(A \cdot A^T)^2$, gdzie $A = \begin{bmatrix} 4 & 1 & 0 \\ 2 & 3 & -1 \end{bmatrix}$

g) $\begin{bmatrix} 2 & -3 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 1 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}^T =$

h) $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 6 \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} =$

i) $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}^3$

j) $\begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 3 & -4 & 2 \\ -2 & -2 & 3 \end{bmatrix}^3$

2. Na macierzach $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ $B = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ $C = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -3 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$ $D = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 \end{bmatrix}$

wykonać (o ile to możliwe) wskazane działania (a) AB (b) AC (c) AD (d) BA (e) CA
(f) DA (g) A^3 (h) B^3 (i) C^3 (j) D^3 (k) AC^T (l) $(C + D^T)(C^T + D)$
(m) $(DC + 3A)^2$

3. Wyznaczyć $\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}^n$ a następnie udowodnić go indukcyjnie.

4. Obliczyć wyznaczniki

a) $\det A = \begin{vmatrix} -2 & 3 \\ 5 & 7 \end{vmatrix}$ $\det B = \begin{vmatrix} 1+i & 5i \\ -4 & 3-2i \end{vmatrix}$ $\det C = \begin{vmatrix} 1-\sqrt{2} & \sqrt{5}-2 \\ \sqrt{5}+2 & 1+\sqrt{2} \end{vmatrix}$

b) $\det A = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & 4 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \end{vmatrix}$ $\det B = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -2 & 0 & 1 \\ 5 & 1 & 3 \end{vmatrix}$ $\det C = \begin{vmatrix} 2 & -1 & 2 \\ 3 & 1 & -2 \\ -1 & 2 & 0 \end{vmatrix}$ $\det D = \begin{vmatrix} 1 & 2i & -1 \\ i & 0 & -2i \\ i & 1 & 1+i \end{vmatrix}$

c) $\det A = \begin{vmatrix} -3 & 2 & 1 & 0 \\ 5 & -1 & 0 & 3 \\ 0 & 4 & -2 & 1 \\ 2 & -5 & 0 & 4 \end{vmatrix}$ $\det B = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -3 \\ 3 & 2 & -2 & 4 \\ 2 & -3 & 1 & 1 \end{vmatrix}$ $\det C = \begin{vmatrix} 3 & -2 & 0 & 5 \\ -2 & 1 & -2 & 2 \\ 0 & -2 & 5 & 0 \\ 5 & 0 & 3 & 4 \end{vmatrix}$

$$\begin{aligned}
\text{d) } \det A &= \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} \quad \det B = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \\ 13 & 14 & 15 & 16 \end{vmatrix} \quad \det C = \begin{vmatrix} 5 & 2 & 2 & 2 \\ 2 & 5 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 5 & 2 \\ 2 & 2 & 2 & 5 \end{vmatrix} \\
\text{e) } \det A &= \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -3 \\ 3 & 4 & 0 & 0 & -1 \\ 5 & 0 & 4 & -2 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -2 & 0 \end{vmatrix} \quad \det B = \begin{vmatrix} 1 & -2 & 5 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 4 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 4 \end{vmatrix} \quad \det C = \begin{vmatrix} 1 & 3 & 5 & 2 \\ 2 & 4 & 7 & 1 \\ 2 & -2 & 6 & 3 \\ 4 & -3 & 1 & 1 \end{vmatrix} \\
\text{f) } \det A &= \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 \\ -1 & 2 & 1 & 4 \\ 1 & 0 & 1 & -1 \\ 3 & -1 & 4 & 0 \end{vmatrix} \quad \det B = \begin{vmatrix} 5 & 0 & -3 & 1 \\ 5 & 2 & -2 & 0 \\ -5 & 1 & 4 & 2 \\ 0 & 7 & 6 & 1 \end{vmatrix} \quad \det C = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 & 2 & 12 \\ 2 & 0 & 1 & 1 & 4 \\ 2 & 1 & 1 & -1 & 3 \\ 3 & 2 & -1 & 1 & 8 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 6 \end{vmatrix}
\end{aligned}$$

5. Wyznaczyć dla jakiej wartości parametru λ macierz A jest macierzą nieosobliwą:

$$\text{a) } A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 1 \\ -1 & \lambda & -3 \\ \lambda & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{b) } A = \begin{bmatrix} 4 & 1 & -3 \\ 3 & -1 & -\lambda \\ 1 & \lambda & -1 \end{bmatrix}$$

6. Znaleźć macierze odwrotne do podanych (o ile to możliwe)

$$\text{a) } A = \begin{bmatrix} 2 & 5 & 7 \\ 6 & 3 & 4 \\ 5 & -2 & -3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 2 & 3 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{b) } A = \begin{bmatrix} 2 & 7 & 3 \\ 3 & 9 & 4 \\ 1 & 5 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \\ 2 & -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{c) } A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\text{d) } A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

7. Wyznaczyć rzędy podanych macierzy oraz wyznaczyć ich minory

$$\text{a) } A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 3 & 4 & 0 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 4 & 6 \end{bmatrix}$$

$$\text{b) } A = \begin{bmatrix} 3 & 2 & -1 & 5 \\ 5 & 0 & 4 & 1 \\ 2 & 0 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 3 & 2 & -1 & 5 \\ 5 & 0 & 4 & 1 \\ 2 & -2 & 5 & -4 \end{bmatrix}$$

$$\text{c) } A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & -2 \\ 4 & 5 & 4 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & -1 & 3 & 1 \\ 4 & -5 & 3 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

$$\text{d) } A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 6 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 4 & 2 & 2 \\ 3 & 1 & 3 & 1 & 3 \\ 2 & 1 & 2 & 1 & 4 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \\ 13 & 14 & 15 & 16 \end{bmatrix}$$

$$e) A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 3 & 0 & 1 \\ 4 & 1 & 0 & 2 & 3 & 2 \\ 1 & 4 & -6 & 7 & 3 & -1 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & 1 & -1 & 2 \\ 4 & 0 & -8 & 1 & 9 & -6 \end{bmatrix}$$

$$f) A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 4 & 1 & 3 \\ 1 & 1 & 1 & 5 & 4 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 4 & 10 & 1 \\ 4 & 8 & 18 & 7 \\ 10 & 18 & 40 & 17 \\ 1 & 7 & 17 & 3 \end{bmatrix}$$

8. Wyznaczyć rząd macierzy w zależności od wartości parametru $\lambda \in \mathbb{R}$

$$a) \begin{bmatrix} 1 & \lambda & -1 \\ 2\lambda & 2 & -2 \\ 1 & 1 & -\lambda \end{bmatrix} \quad b) \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & \lambda \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ \lambda & 1 & 1 & \lambda \end{bmatrix}$$

9. Rozwiązać równanie macierzowe:

$$a) \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 9 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 5 & 1 \end{bmatrix}$$

$$b) \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 4 & 1 \end{bmatrix} X \begin{bmatrix} -2 & 5 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 9 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

$$c) \begin{bmatrix} 2 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & 3 \\ 4 & 1 & 2 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 5 & 4 & 5 \\ 8 & 7 & 9 \\ 7 & 4 & 7 \end{bmatrix}$$

$$d) X \begin{bmatrix} 5 & 7 & 1 \\ 4 & 5 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 4 & 7 \\ 6 & 0 & 9 \\ 8 & 7 & 7 \end{bmatrix}$$

$$e) 2X + X \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 2 \\ 5 & 0 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 0 \\ 0 & -10 & -4 \\ 15 & 0 & 18 \end{bmatrix}$$

$$f) \left(3X + \begin{bmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 4 & 2 & -3 \\ 5 & -4 & -2 \end{bmatrix} \right)^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -4 & -3 \\ 1 & -5 & -3 \\ -1 & 6 & 4 \end{bmatrix}$$

$$g) 2X \begin{bmatrix} 3 & 0 & 1 \\ 0 & 4 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} + X \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 4 & 0 \\ 2 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$h) 2X^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -4 \\ 5 & 0 & 3 \\ 7 & -1 & 6 \end{bmatrix}^{-1}$$

$$i) \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 3 \end{bmatrix} X^{-1} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

Odpowiedzi - Macierze

$$1. a) \begin{bmatrix} 5 & 5 \\ -2 & 9 \end{bmatrix}$$

$$b) \begin{bmatrix} 0 & -1 & 3 \\ -1 & 5 & 4 \end{bmatrix}$$

$$c) \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$d) \begin{bmatrix} 6 & 14 & -2 \\ 10 & -19 & 17 \end{bmatrix}$$

$$e) \begin{bmatrix} 13 & 2 \\ 7 & 7 \end{bmatrix}$$

$$f) \begin{bmatrix} 410 & 341 \\ 341 & 317 \end{bmatrix}$$

$$g) \begin{bmatrix} 8 & 1 & -6 \\ -3 & 4 & 11 \end{bmatrix}$$

$$h) \begin{bmatrix} 22 \\ 28 \end{bmatrix}$$

$$i) \begin{bmatrix} 2 & 3 & 3 \\ 3 & 2 & 3 \\ 3 & 3 & 2 \end{bmatrix}$$

$$j) \begin{bmatrix} -1 & 12 & -8 \\ -12 & 19 & -8 \\ 8 & 8 & -9 \end{bmatrix}$$

2. (a)

$$3. \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

4. a) $\det A = -29$, $\det B = 5 + 21i$, $\det C = -2$

b) $\det A = -2$, $\det B = 15$, $\det C = 20$, $\det D = 2 + 7i$

c) $\det A = 201$, $\det B = -71$, $\det C = -289$

d) $\det A = 6$, $\det B = 0$, $\det C = 297$

e) $\det A = 130$, $\det B = -72$, $\det C = -355$

f) $\det A = 46$, $\det B = -65$, $\det C = -55$

5. a) $\lambda = 2\sqrt{2}$, $\lambda = -2\sqrt{2}$ b) $\lambda = \frac{1}{2}$, $\lambda = 2$

$$6. a) A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -38 & 41 & -34 \\ 27 & -29 & 24 \end{bmatrix}, \quad B^{-1} = \begin{bmatrix} -3 & 2 & 0 \\ 2 & -1 & 0 \\ 5 & -3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$b) A^{-1} = \begin{bmatrix} -\frac{7}{3} & 2 & -\frac{1}{3} \\ \frac{5}{3} & -1 & -\frac{1}{3} \\ -2 & 1 & 1 \end{bmatrix}, \quad B^{-1} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \\ 2 & -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$c) A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2} & 0 \\ \frac{1}{2} & -2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad B^{-1} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & -1 & 1 \\ -1 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ -1 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 2 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$d) A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \\ -1 & 1 & -1 \\ -\frac{3}{2} & 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}, \quad B^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -4 & -3 \\ 1 & -5 & -3 \\ -1 & 6 & 4 \end{bmatrix}$$

7. a) $\text{rz}A = 2$, $\text{rz}B = 1$,   b) $\text{rz}A = 3$, $\text{rz}B = 2$,   c) $\text{rz}A = 3$, $\text{rz}B = 3$,   d) $\text{rz}A = 4$, $\text{rz}B = 2$,
e) $\text{rz}A = 2$, $\text{rz}B = 2$,   f) $\text{rz}A = 4$, $\text{rz}B = 2$.

8. a) $\text{rz}A = 3$ dla $\lambda \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 1\}$; $\text{rz}A = 2$ dla $\lambda = -2$; $\text{rz}A = 1$ dla $\lambda = 1$

b) $\text{rz}A = 4$ dla $\lambda \neq 4$; $\text{rz}A = 2$ dla $\lambda = 4$.

$$9. a) X = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ -1 & -3 \end{bmatrix}, \quad b) X = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}, \quad c) X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad d) X = \begin{bmatrix} -3 & 5 & 0 \\ -4 & 5 & 3 \\ -2 & 4 & 1 \end{bmatrix}$$

$$e) X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}, \quad f) X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & -1 & 1 \\ -2 & 2 & 1 \end{bmatrix}, \quad g) X = \frac{1}{4} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$h) X = \begin{bmatrix} 2 & 4 & -8 \\ 10 & 0 & 6 \\ 14 & -2 & 12 \end{bmatrix}, \quad i) X = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 11 & 6 \end{bmatrix}$$